

17.1. Κουκιά – Γενικές Πληροφορίες

17.1.1. Εισαγωγή

Ο **Κύαμος** (κουκί) (ελληνιστί: **Κύαμος ο κοινός**, λατινιστί: **Faba vulgaris** ή ελληνιστί: **Βίκια φάβα**, λατινιστί: **Vicia faba**) είναι ποώδες, ετήσιο φυτό της οικογένειας των Κυαμοειδών, του γένους Βίκος (*Vicia*) που καλλιεργείται για τους καρπούς του. Τα φύλλα του είναι σύνθετα πτερωτά, τα άνθη του σχηματίζουν βότρυς και μοιάζουν με αυτά του πίκου (μπιζελιά) και έχουν λευκή ή ιώδη χροιά με χαρακτηριστική μαύρη κηλίδα σε κάθε πέταλο. Το ύψος του φυτού φτάνει το ένα μέτρο και η συγκομιδή των καρπών είναι σχετικά εύκολη.

Καλλιεργείται σε ψυχρές και εύκρατες περιοχές. Η καταγωγή του είναι η Ασία και ειδικότερα η Κίνα όπου γίνεται η μεγαλύτερη παραγωγή παγκοσμίως. Ευδοκίμει σε όλα τα χώματα που έχουν καλή στράγγιση. Η σπορά γίνεται τον Οκτώβριο και η συγκομιδή την άνοιξη.

Στην Ελλάδα καλλιεργούνται διάφορες ποικιλίες όπως τα “κουκιά Σεβίλλης” με μακριούς καρπούς, τα “πρώιμα Χίου” με τα πλατιούς σπόρους, τα “φούλια” με μικρούς καρπούς που συνήθως χρησιμοποιούνται σε ζωτροφές, τα “κοινά κουκιά” με κοντούς καρπούς αλλά με λίγα και μεγάλα σπόρια, και άλλες.

17.1.2. Δείκτες ωριμότητας

Η συγκομιδή των χλωρών λοβών των βρώσιμων ποικιλιών γίνεται με το χέρι σταδιακά, από τη βάση του φυτού προς την κορυφή.

Τα κουκιά είναι έτοιμα για συγκομιδή όταν τα σπέρματα αρχίζουν να διακρίνονται μέσα στους λοβούς που τους βαραίνουν γέρνοντας προς τα κάτω από το βάρος των σπόρων.

Ο μέσος χρόνος για σπορά και συγκομιδή κατά τη διάρκεια του φθινόπωρου είναι 140 έως 160 ημέρες, ενώ ο μέσος χρόνος για σπορά και συγκομιδή κατά τη διάρκεια της άνοιξης είναι περίπου 110 έως 120 ημέρες.

Δείκτης υπερωρίμανσης των κουκιών είναι όταν στα σπέρματα η ουλή που τα

χαρακτηρίζει, παίρνει μαύρο χρώμα.

17.1.3. Ποιοτικοί δείκτες

Οι ποιοτικοί δείκτες προσδιορίζονται από:

- Την όψη απαλλαγμένη από ελαττώματα, το μέγεθος και το σχήμα.
- Το χρώμα που πρέπει να είναι πράσινο.
- Τα σπέρματα να έχουν διογκωθεί πλήρως και να είναι ευδιάκριτα.
- Το στέλεχος να είναι απαλλαγμένο από ανθικούς άξονες ή ξερά άνθη.
- Το σώμα των λοβών να είναι ολόκληρο χωρίς τραυματισμούς.
- Το λοβό που πρέπει να σπάει εύκολα δημιουργώντας χαρακτηριστικό θόρυβο.

***Τα παραπάνω κείμενα αποτελούν αποσπάσματα από το βιβλίο μας
«Λαχανικά: Μακροχρόνια Συντήρηση, τα μυστικά».**